

La festa que no va començar mai

A casa dels familiars de Carles Cardús, i a Tiana sencera —poble del pilot català—, tot estava preparat per a la gran festa: la consecució del Campionat mundial de 250 cc de motociclisme. Però Cardús va quedar-se a les portes del títol, i la decepció va apoderar-se del carrer.

Tiana, petita localitat pròxima a Barcelona, era una festa. I per doble motiu, ja que la festa major del poble s'unia a la festa d'un dels seus fills predilectes, el pilot català de motociclisme, Carles Cardús. A la matinalada del dia 15, diumenge passat, aquest es jugava el Campionat del Món de l'especialitat, en els 250 c.c., a les antípodes, a Austràlia. Però tant hi feia la distància, com també l'hora, uns intempestius al nostre país tres quarts de cinc de la matinada. Alguns, van llevar-se molt aviat. D'altres van aprofitar la farra de la festa major per empalmar ballaruca amb cursa. Des de l'Ajuntament de Tiana, dies abans, jo ho deien:

—Aquí, dissabte, no dormirà ni Déu.

I era cert. Tant és així, que fins i tot la citada administració va encarregar-se de muntar l'altar al totpoderós; al camp de futbol, dins l'envelat típic de la festa major, va aixecar-se una pantalla gegant de televisió, per seguir la cursa en directe. El lloc va omplir-se ben aviat, fins al punt que Déu, a la vista que ni Ell no hi cabia, va decidir no assistir-hi. Tampoc no va dignar-se ni fer una passejada pels voltants de l'envelat, on una altra pantalla de televisió, més petita, congregava centenars de persones assegudes al terra, entre aroma de *hot dogs* i lluminària de fira. I, amb tal absència divina, així va anar-li a Cardús, que va perdre la cursa, el campionat mundial, i també els nervis quan, furiosos, va entrar a boxes amb una avaria mecànica, va fer

apartar a tothom sota pena d'hemopneumotòrax —que és el que acostuma a succeir quan una moto et passa pel damunt, i, si no, que li ho preguntin a Sito Pons—, va fotre puntada a la seva Honda, i va anunciar a mig món, des de la terra dels cangurs, que abandonar una competició posa de molt, molt, mala bava.

VISCA EL TELEVISOR

La veritat, però, és que a Tiana es respirava una atmosfera de triomf anticipat, ja que s'esperava la victòria d'un campionat mundial de motociclisme que enguany no havia aconseguit, segons el costum de les últimes temporades, cap pilot català o valencià. I la població barcelonina es va omplir de motos, motoristes i bullici. Es percebia en molts dels assistents a la festa una rara barreja de gasolina, hemoglobina i eufòria en els vasos sanguinis, com si el Gran Premi d'Austràlia s'hagués disputat allí mateix. Veïns del poble, camí de l'envelat, passejaven pancartes i cartells d'ànim (*Amics d'en Cardús, Cardús Campió, etc.*), amb un estil que recordava insòlitàment una vaga obrera de pel·lícula (*On Strike*). Guàrdia Civil i Policia Local dirigien el trànsit fent moure aquella mena de *frigorífics* lluminosos, com si alguna abella els rondés l'uniforme. Els voluntaris de la Creu Roja, apinyats en les ambulàncies, engegaven les sirenes cada vegada que topaven amb un embús.

A casa d'Enric Cardús, germà del corredor, l'ambient

no era menys frenètic. La premsa s'hi havia citat puntualment, amb càmeres de televisió que enfocaven la família veient la televisió. Era fàcil, evidentment, pensar que d'aquí a no gaire esdevindria notícia de petita pantalla aquest curiós fenomen periodístic, això de filmar per a la televisió persones que veuen la televisió; i que resultaria divertit veure càmeres de televisió filmant les càmeres de televisió que, per la seva banda, filmen família, amics, coneguts i altra parentela (de qui sigui) veient la televisió... En aquest cas, l'únic dels Cardús que no estava atent a la petita pantalla era la mare del corredor català, Montserrat Carrió. La mare de Carles Cardús ja havia manifestat la seva intenció de no trencar el seu costum d'apartar-se a una altra sala a resar en compte de veure el seu fill en plena cursa. L'única i comprensible cosa que demanava al Senyor és que en Carles no pergués mal.

—Si perd —deia—, mala sort. Si guanya, millor. Però sobretot, que no li passi res.

Periodistes i càmeres a una banda, i Enric i Lluís Cardús —els dos germans de Carles— acompanyats de diversos familiars ("Aquests també són Cardús"), en el sofà davant del televisor, van seguir atentament la retransmissió del G.P. d'Austràlia. La veu d'Àngel Nieto, l'ex-pilot ara comentarista de TVE, sonava molt familiar. Tan familiar com els seus adjectius qualificatius preferits: *impresionante* i *fenomenal*. No parava d'usar-los: "moto

impresionante", "trazado *impresionante*", "derrapaje *impresionante*", "piloto *impresionante*", "victoria *impresionante*", etc. (si en comptes d'*impresionante* hi posen *fenomenal* hauran aconseguit reproduir fidelment la meitat dels comentaris d'Àngel Nieto durant la cursa).

"¡HA TRENCAT, HA TRENCAT...!"

Anècdotes zamoranes a part, els nervis a Can Cardús estaven a flor de pell. I també les supersticions. Enric Cardús deia que no havien enregistrat la cursa en vídeo per allò del *lagarto, lagarto*. A la pantalla, però, el pilot de Tiana no feia el que s'esperava d'ell. És a dir, seguir de prop l'estela de cautxú del nord-americà John Kocinski, el pilot amb qui es disputava el títol mundial a una sola carta, ja que el Gran Premi d'Austràlia era l'última cursa del campionat i, com en el final de qualsevol competició, calia traure les calculadores. Després, acabada la cursa, un espectador de l'envelat excusaria el seu desànim:

—Ja és fotut haver d'animar el Bradl perquè li faci el favor al Cardús de guanyar el Kocinski.

Abans, però, a casa de la família del corredor Repsol l'Enric Cardús esbufegava i el rostre del seu germà Lluís mostrava signes d'una evident crispació. No hi faltaven els ànims dels familiars, tampoc:

—Ja saps que el Carles mai no ataca d'un bon principi, pels pneumàtics.

Els carrers de Tiana, amb Cardús. La família de Cardús, atenta a la pantalla.

L'emoció es transcriu als rostres. La mare de Cardús no ho va voler veure.

Carles Cardús abandona per problemes. Kocinski i la classificació superposada.

Pantalla gegant i gegant decepció. L'envelat, al fons: la festa s'havia acabat.

CARME PUERTOLAS

Els èxits més importants del motociclisme català: el mundial de 500 cc. és l'única assignatura pendent.

Primera fou Ossa, la marca catalana que, a mans de Santi Herrero, a final dels seixanta, va estar a punt d'assolir el primer campionat mundial de velocitat. Però un desafortunat accident en el Tourist Trophy d'Herros, quan en caure una altra moto li va passar pel damunt i li va aixafar la caixa toràctica, va posar fi a les aspiracions de la marca del trèbol. Salvador Canellas, per la seva banda, fou un dels pioners quant a pilots; tot i que no va guanyar cap campionat mundial, sí que va ser capaç de vèncer en dos Grans Premis del mundial.

I arriba l'època del primer campionat, l'època de Víctor Palomo. El pilot barceloní, després d'haver estat campió mundial d'esquí aquàtic el 1969, va decidir provar fortuna amb les motos, i va tenir èxit, però no fortuna: després de proclamar-se brillant vencedor, el 1976, de la F-750 (categoria que poc temps després es convertiria en campionat mundial), va patir seriosos accidents, que van apartar-lo de les curses i de la vida. En concret l'últim fou a

Però l'americà Kocinski estava intractable. Quan aquest va ser sobrepassat per l'alemany Helmut Bradl, amb Cardús en quarta posició i, per tant, amb el títol a la butxaca si continuaven així les coses, la tensió va ser màxima. El pilot català va posar-se tercer, i gairebé es va poder veure una espurna del deliri que hauria estat un campionat del món per a Tiana. Però es van torçar les coses: Cardús tornava al cinquè lloc. Enric bufava:

—Encara queda molta cursa.

Efectivament, encara quedava temps perquè la desil·lusió es consumés de

Montjuïc, a les 24 Hores, en què es va empotrar contra una moto parada a més de 200 Km/h. No hi va morir, però la recuperació d'aquest accident, lenta i dolorosa, va ocasionar a Víctor Palomo un viacrucis personal de calmants i estimulants que van acabar amb la seva vida, als trenta sis anys.

Ricardo Tormo, el 1978 i el 1981, va guanyar sengles campionats mundials de velocitat en els 50 cc, fins que un estúpid accident mentre provava una Derbi va estroncar la seva carrera esportiva. Va prendre el relleu de Tormo el també valencià Jordi Martínez Aspar el 1986, amb quatre títols mundials, tres de 80 cc i un de 125 cc. Champi Herreros, el 1989 va endur-se el mundial, l'últim de la categoria, dels 80 cc.

Aquell mateix any, el pilot amb més futur del nostre país, Àlex Crivillé, va convertir-se en el pilot més jove que guanyava un mundial, el dels 125 cc. I el català Sito Pons, per la seva banda, no es quedava curt: el 1988 i el 1990 assolía el campionat mundial dels 250 cc. Altres

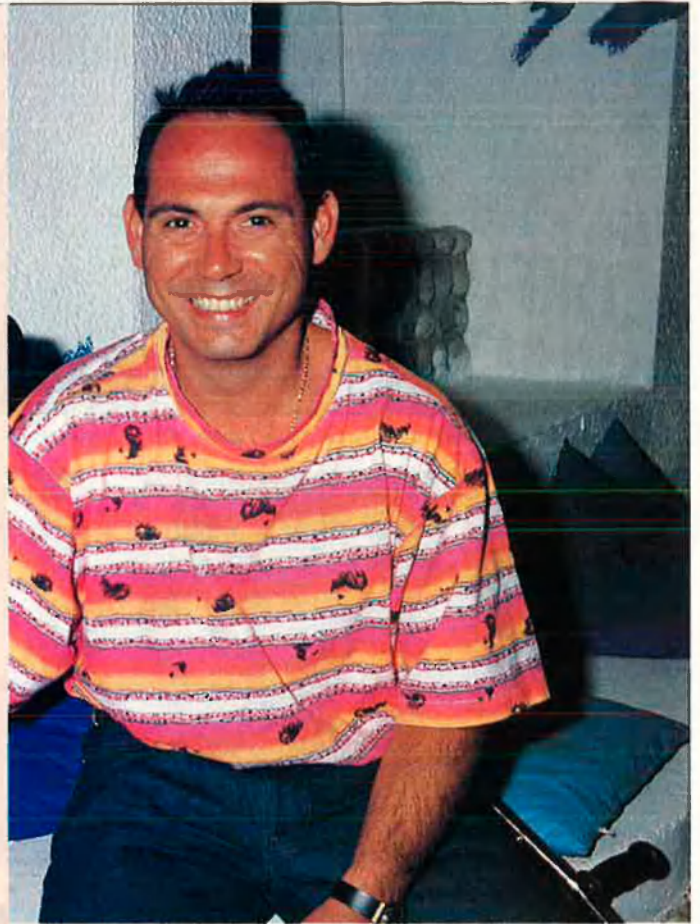
manera definitiva. El pilot català, gairebé a l'última volta va fer l'entrada, amb la vareta del canvi de marxes trencada, a boxes. Lluís Cardús va desesparar-se:

—¡Ha trencat! ¡Ha trencat!

Kocinski podia caure en l'última volta, desconexedor que el seu rival en el campionat ja no estava en cursa. Però l'americà, de vint anys, havia sortit a l'asfalt amb una sola idea dins del casc: guanyar. I va guanyar, això ja és història escrita.

A Can Cardús, la desil·lusió va ser esportiva però majúscula. Com a tot Tiana.

La gent va desfilar de l'envelat, silenciosa. Alguns re-

pilots a destacar són els coneguts Joan Garriga —enguany sisè en els 500 cc—, Carles Cardús —subcampió actual dels 250 cc—, Julià Miralles i Albert Puig.

Tornant a les marques cal destacar Derbi, amb 9 títols mundials a la butxaca. Bulta-

co va ser campiona amb Tormo, el 1978 i el 1981, i amb Nieto, el 1976 i 1977. I J.J. Cobas amb Àlex Crivillé, l'any passat. Això només en velocitat. El trial és una altra especialitat plena de llores per a pilots i marques catalanes.

mugaven expressions de fastigueig en veu baixa. Les motos van anar desapareixent com per art de màgia, i la fira va començar a plegar velles. La festa havia acabat fins i tot abans d'iniciar-se. Inclús les estrelles fugien: clarejava.

Era el moment del sarcasme. Un cambrer, darrera la barra d'un bar que acabava d'obrir, exclamava:

—Això li passa per no portar-nos els pòsters firmats que li vaig demanar, ni els adhesius, les fotografies...

Al cap de poc, arribava un contertuli, que aparentava estar d'allò més alegre:

—He, ¿heu vist el vostre Cardús? ¡Quina meravella!

A més, que no és que hagi espatllat la moto, no; sinó que, en adonar-se que l'americà el deixava en ridícul, ha hagut de fer veure que tenia una avaria, perquè al Kocinski no li ensumava ni el rastre.

I coses així.

Déu continuava absent de Tiana; per una raó: el déu del campionat es deia John Kocinski, i, enfundat en un mono de cuir, va esdevenir totpoderós, infinitament bo, inabastable. Això es va comprendre a Tiana, més enllà de fanatismes i passions. John God Kocinski va rebre el silenciós reconeixement d'un poble.

Eduard Company